

A PÉNZMOSÁS ELLENI UNIÓS HATÓSÁG

A pénzmosás és terrorizmus elleni küzdelemre vonatkozó új jogszabály-csomagjának fő újdonságai:

- Létrejön egy európai uniós hatóság: a **Authority for Anti-Money Laundering and Countering the Financing of Terrorism, AML/CFT, rövidítve AMLA)**
- Az új hatóság közvetlen felügyeleti jogot kap legalább negyven, ún. „kiválasztott kötelezett” szolgáltató felett.
- Bekerülnek a szabályozásba a luxuscikkeket (például drágaköveket, jachtokat) forgalmazó kereskedők, valamint a hivatásos labdarúgó klubok és a játékosügynökök.
- A készpénzfizetés felső határának szabályozása szigorúbbá válik.
- A kriptoeszköz-szolgáltatók bekerülnek a pénzügyi intézményeket érintő felügyeleti körbe.
- A tényleges tulajdonosok átvilágítása részletesebb előírásokat kap.

A Képviselői Információs Szolgálat jelen Infojegyzete az Európai Unió pénzmosás elleni legújabb csomagját, ezen belül a pénzmosás elleni hatóságot (AMLA) mutatja be.

Az Európai Tanács 2024 májusában elfogadta a pénzmosás elleni újabb, átfogó jogszabálycsomagját, mely számos ponton szigorítja és kiterjeszti az eddigi szabályokat. A csomag lehangsúlyosabb eleme az [\(EU\) 2024/1620 rendelet](#), mely létrehozza a Pénzmosás és Terrorizmusfinanszírozás Elleni Hatóságot (továbbiakban Hatóság). A Hatóság 2025 közepén kezdi meg működését, frankfurti székhellyel.

A csomag tartalmazza továbbá az [\(EU\) 2024/1624 rendeletet](#) a pénzügyi rendszer pénzmosás vagy terrorizmusfinanszírozás céljára való felhasználásának megelőzéséről, harmonizálva az eddigi pénzmosás elleni uniós szabályokat. A rendelet egyebek mellett kiterjeszti a kötelezettek körét, szigorítja a tényleges tulajdonos meghatározását és nyilvántartását, szigorítja a készpénzfizetést, valamint pontosítja a kiemelt kockázatot jelentő harmadik országok körét.

A csomag harmadik eleme a hatodik pénzmosási [irányelv](#) [\(EU\) 2024/1640](#) (továbbiakban Irányelv), mely a 2018-ban elfogadott, úgynevezett ötödik pénzmosás elleni irányelvet hatályon kívül helyezve egységes uniós szabálykönyvként szolgál. Az Irányelv a pénzmosás elleni küzdelem intézményeinek nemzeti szintű, tagállami illetőségű megszervezésére és összehangolására irányul, részletesen szabályozva a nemzeti felügyletek és pénzügyi információs egységek együttműködését.

A pénzmosás elleni uniós és magyarországi küzdelem eddigi lépéseit részletesen a [2021/22.](#) és a [2023/38.](#) számú Infojegyzeteink mutatják be.

1. ábra: A pénzmosás elleni küzdelem az EU-ban

Forrás: [Infoszolg/Balogh \(2022\)](#), [Zéman-Hegedűs \(2023\)](#), [Zsinkó \(2024\)](#)

Az uniós szabályozás, valamint a nemzetközi szabályozás korai eseményeit a jelen Infojegyzetben található infografikákon jelenítettük meg.

A pénzmosás elleni csomaghoz tartalmilag szervesen kapcsolódik a már korábban elfogadott, kriptoeszközök piacáról szóló [MiCA-rendeletet \(\(EU\) 2023/1114\)](#), melyet a [2024/5.](#) számú Infojegyzetünk mutat be.

AZ AMLA-RENDELET

Az [\(EU\) 2024/1620](#) rendelet létrehozza a **Pénzmosás és Terrorizmusfinanszírozás Elleni Hatóságot** (Authority for Anti-Money Laundering and Countering the Financing of Terrorism, AML/CFT, rövidítve: AMLA).

A Hatóság létrehozásával egy olyan decentralizált európai intézmény alakul meg, mely hatékonyan lesz képes koordinálni a nemzeti hatóságok tevékenységét, közvetett és közvetlen felügyeletet fog tudni gyakorolni egyes pénzügyi szolgáltatók tevékenysége felett és segíteni fogja a nemzeti pénzügyi információs egységek közötti együttműködést.

A pénzügyi rendszereket érintő kockázatok és fenyegetések azonosítására és értékelésére alkalmas integrált mechanizmus működtetésének támogatása, valamint a felügyeleti tevékenység a Hatóság alapvető feladatai között szerepel. A gyanús ügyletek vagy tevékenységek felderítése, valamint a nemzeti pénzügyi információs egységek közötti információáramlás támogatása és összehangolása szintén a fő célkitűzései között szerepel ([\(EU\) 2024/1620](#) rendelet Preambulum).

A Hatóság feladat- és hatásköre

A Hatóság feladat- és hatásköre az alábbi szervezetszoportokra irányul: ([Rendelet 5. és 6. cikk](#)):

- kiválasztott kötelezett szolgáltatók,
- pénzügyi felügyeletek,
- nem pénzügyi felügyeletek,
- nemzeti pénzügyi információs egységek.

A Hatóság a kiválasztott kötelezett szolgáltatók kockázataival kapcsolatos információs rendszert működtet és tart naprakész állapotban. Folyamatos felülvizsgálatokat folytat ezen szolgáltatók politikáinak, eljárásainak, és

kontroll mechanizmusainak megfeleléséről. A közvetlen felügyeletet 2028-ban kell megkezdni.

A pénzügyi felügyeletről naprakész jegyzéket vezet. Rendszeresen értékeli a vizsgált szervezetek hatáskörét, stratégiáját, erőforrásait.

A nem pénzügyi felügyeletről szintén naprakész jegyzéket vezet. Koordinálja a felügyeleti módszerek felülvizsgálatát, kivizsgálja az uniós jog esetleges megsértését vagy alkalmazásának elmulasztását, ajánlásokat ad ki.

A nemzeti pénzügyi információs egységekről is naprakész jegyzéket vezet. Nyomon követi a pénzügyi információs egységeket érintő jogi keretrendszer változásait, támogatja az egységek közötti együttműködést, közreműködik a releváns ügyek azonosításában, kiválasztásában, közös elemzések elkészítésében.

A nem kiválasztott kötelezett szolgáltatók felett közvetlen felügyeletet továbbra is a nemzeti hatóság fog gyakorolni.

Kiválasztott kötelezett szolgáltatók

A Hatóságnak lehetősége lesz közvetlen felügyelet gyakorolnia kezdetben legfeljebb negyven, kiválasztott kötelezett szolgáltató tevékenysége felett. Ezek olyan hitelintézeti és pénzügyi intézmények, amelyek legalább hat tagállamban működnek, tevékenységük magas kockázatú, határokon átnyúló. Ide tartoznak továbbá azon szolgáltatók is, melyeknek szabályszerű tevékenységével a nemzeti felügyelet nem foglalkozott kellő időben vagy kellő mértékben. A rendelet újdonságként beveszi a kriptoeszköz-szolgáltatókat is. ((EU) 2024/1620 rendelet, Preambulum (26))

A nem pénzügyi ágazathoz tartozó szolgáltatók esetében az uniós Hatóság támogató szerepet tölt majd be, valamint kivizsgálja a pénzmosással összefüggő jogsértéseket és nem kötelező erejű ajánlások megtételére is lesz lehetősége.

A Hatóság és a civil társadalom

A Hatóságnak a szabályozási tevékenysége, valamint az iránymutatások és ajánlások kidolgozása során nyilvános konzultációkat kell folytatnia többek között a civil társadalom különböző szereplőivel, hogy valamennyi érdekelt félnek lehetőséget biztosítsanak észrevételezésre és tanácsadásra. A bünygyi mintázatok felderítése és azonosítása során különös jelentőséggel bírnak a tudományos körök, az oknyomozó újságírók és az NGO-k tevékenysége. Ezért a Rendelet a civil társadalom érintett szereplőinek bevonását a szakpolitikai döntéshozatalba a Hatóság működése elengedhetetlen részének tekinti ([Preambulum \(15\)](#)).

Nemzetközi együttműködés

A határokon átnyúló ügyek tekintetében az Hatóság szoros, operatív együttműködést tart fenn más uniós szervekkel, ügynökségekkel, hivatalokkal. A közös elemzések eredményeit minden esetben jelenti az **Európai Ügyszétségnek (EPPO)**, illetve továbbítja az **Európai Csalás Elleni Hivatal (OLAF)** felé. A jogszabályban meghatározott esetekben ezen elemzéseket az **Europolnak** és az **Eurojustnak** is eljuttatja. Az Unión kívüli szervezetek közül a **FATF**-val (a G7-ek által alapított pénzügyi akciócsoport) és a **Moneyval**-l (az Európa Tanács pénzmosás elleni szervezete) szorosan együtt kell működnie az Unió érdekeinek képviselője és érvényesítése végett ([Preambulum \(47\)](#)).

AZ 1624-ES RENDELET

A tényleges tulajdonlás megállapítása

A [Rendelet](#) fogalommagyarázata szerint a tényleges tulajdonos az a természetes személy, aki ténylegesen irányítja a jogalanyt (társaságot, alapítványt stb.), akinek az ellenőrzése alatt áll a jogalany, vagy aki hasznot húz annak működéséből, akár úgy is, hogy a tulajdonjog vagy a vagyon más személy nevében van.

A készpénzfizetés szabályozása

A nagy összegű készpénzfizetésekből eredő pénzmosási kockázat elkerülése végett az árukkal kereskedők vagy szolgáltatást nyújtók csak 10 ezer eurónál alacsonyabb összegben fogadhatnak el készpénzt. Nemzeti szabályozásban a tagállamok ennél alacsonyabb felső határt is előírhatnak ([Preambulum \(61\)](#)).

A kötelezett szolgáltatók köre bővül ([Rendelet 3. cikk](#))

A kötelezett szolgáltatók körébe eredendően az alábbi intézmények tartoznak: hitelintézetek, pénzügyi intézmények, közjegyzők, vagyonkezelők, ingatlanügynökök. Ezek köre a rendelet által tovább bővült, az alábbiakkal:

- nemesfémekkel és drágakövekkel rendszeresen kereskedő személyek,
- nagy értékű árukkal (luxuscikkekkel) kereskedők
- szerencsejáték-szervezők,
- labdarúgóklubok és ügynökségek,
- kulturális javakkal (pl. műtárgyakkal) kereskedők (10 ezer euró felett),
- kriptoeszköz-szolgáltatók.

Nemzeti pénzügyi információs egység
Minden állam köteles kijelölni egy olyan központi egységet, amely fogadja, elemzi és kivizsgálja a pénzmosás gyanús bejelentéseket. Az egységnek képesnek kell lennie arra, hogy a kötelezett szolgáltatótól információt szerezzen be, azt elemezze, és megossza az uniós egységgel. Az egyes tagállamokban létrehozott központi egységet pénzügyi információs egységnek (angolul financial intelligence unit-nak) nevezik, hálózatuk a FIU.net. Magyarországon a NAV szervezetéhez tartozó Pénzmosás és Terrorizmusfinanszírozás Elleni Iroda látja el ezt a feladatot ([NAV iroda, Irányelv 19. cikk](#))

Labdarúgóklubok és játékosközvetítők

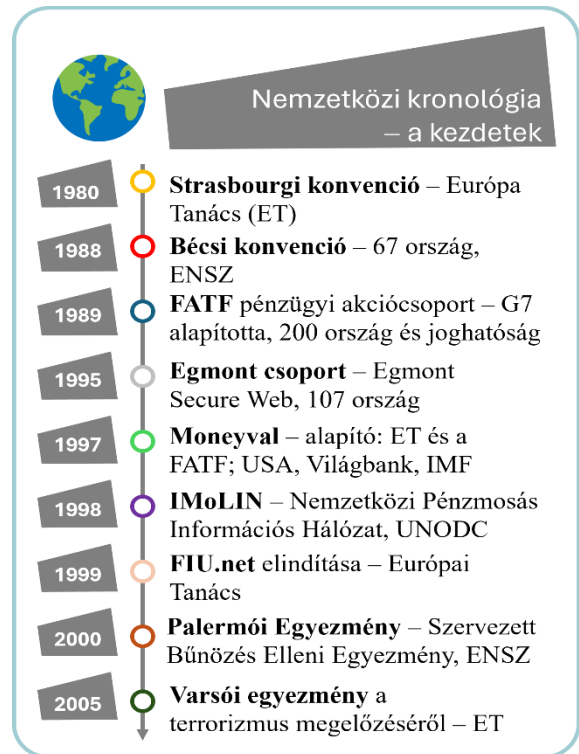
A kötelezett szolgáltatók jegyzéke kibővül többek között a hivatásos futballklubokkal és az ágazatban működő játékosközvetítőkkel. A befektetőkkel és a szponzorokkal, hirdetőikkel folytatott pénzügyi ügyletekbe be kell építeni a pénzmosás elleni intézkedéseket, valamint az ügyfél-átvilágítás biztonságos mechanizmusait. A rendelet szigorító követelményeivel szemben a kisebb, alacsonyabb kockázatú klubok mentességet kaphatnak ([Preambulum 24–25.](#)).

Nagy értékű termékekkel kereskedők

A nemesfémekkel, drágakövekkel, kulturális javakkal (műalkotások) és a magasabb piaci szegmensbe tartozó járművekkel (gépjárművek, vízi járművek és légi járművek) kereskedők szintén bekerültek a pénzmosás és terrorizmusfinanszírozás elleni küzdelemmel kapcsolatos jogszabályok érintettjei közé, mivel ezeken a területeken igen nagy a visszaélés kockázata.

Az ügyleteket szolgáló hitelintézetek és pénzügyi intézmények szintén bejelentési kötelezettséggel kell bírjanak. A kötelezettség a természetes személyekre és a jogi személyekre egyaránt vonatkozik.

1. ábra: A pénzmosás elleni küzdelem nemzetközi eseményei

Forrás: [Infoszolg/Balogh \(2022\)](#), [Zéman-Hegedűs \(2023\)](#), [Zsinkó \(2024\)](#)

Források:

- [\(EU\) 2024/1620 rendelet](#) a Pénzmosás és Terrorizmusfinanszírozás Elleni Hatóság létrehozásáról,
- [\(EU\) 2024/1624 rendelet](#) pénzügyi rendszer pénzmosás vagy terrorizmusfinanszírozás céljára való felhasználásának megelőzéséről
- [\(EU\) 2024/1640 irányelv](#) a pénzügyi rendszer pénzmosás vagy terrorizmusfinanszírozás céljára való felhasználásának megelőzése érdekében a tagállamok által létrehozandó mechanizmusokról
- Balogh Alexandra Petra (2022): A pénzmosás és a terrorizmus finanszírozás elleni fellépés európai uniós és nemzetközi jogi szabályozásának legújabb fejleményei – [Miskolci Jogtudó, 2022/1.](#)
- Lentner Csaba-Zéman Zoltán (2017): A pénzmosás egyes jogi és gazdasági összefüggéseiről – [Miskolci Jogi Szemle, 12\(1\)](#)
- Pintér Beatrix (2013): A pénzmosás elleni küzdelem nemzetközi szervezetei – [Debreceni Jogi Műhely, X. évfolyam 2. sz.](#)
- Zéman Zoltán-Hegedűs Mihály (2023): Pénzmosás mint negatív gazdasági tényező az Európai Unióban – [Belügyi Szemle, 2023/5.](#)
- Zsinkó Dániel (2024): A pénzmosás történetének változó kihívásai, és jelenkori kérdései – [Jura, 30. évf. 2.](#)

Készítette: Horváth Irén
Képviselői Információs Szolgálat
E-mail: infoszolg@parlament.hu

infoszolg

Internet: www.parlament.hu/infoszolg
Intranet: intra.parlament.hu/infoszolg/
Telefon: (1) 441-6486